

Talousarvio 2025, Toiminta- ja taloussuunnitelma 2026-2027

Aluehallitus 25.11.2024 § 271

Valmistelija Nystrand Lena

Lisätietoja: puhelinnumero: 044 323 1740, etunimi.sukunimi@ovph.fi

Talousarviotyötä on jatkettu hallituksen ja valtuuston erillisten päätösten, keskustelujen ja seminaarien pohjalta. Palveluverkon muutoksista on tehty erilliset päätökset.

Hyvinvointialueen strategia, palveluverkkosuunnitelma, tulevaisuus- ja sopeuttamisohjelma sekä valtiovarainministeriön rahoituslinjaukset muodostavat talousarvion 2025 ja taloussuunnitelman 2026-2027 perustan.

Talousarvio, taloussuunnitelma ja toimintasuunnitelma on laadittu tavoitteineen, mittareineen, riskeineen ja toimenpiteineen. Talousarvio on laadittu vuoden 2024 muutetun talousarvion perusteella ja siinä on huomioitu sopeuttamisohjelmaan sisältyvät supistukset ja panostukset.

Vuoden 2025 talousarvio ja vuosien 2026-2027 taloussuunnitelma muodostavat taloudelliset raamit ja talouden edellytykset Pohjanmaan hyvinvointialueen toiminnalle vuodeksi 2025, mutta myös tuleviksi vuosiksi. Raamit ja edellytykset asettaa valtionrahoitus. Ensimmäisen vuoden, 2023, toiminta osoitti 38 miljoonan euron alijäämää ja vuoden 2024 ennuste on lähes samansuuruinen. Lain mukaan kertynyt alijäämä on katettava viimeistään vuonna 2026, ja sen vuoksi suunnitelma sisältää lisää sopeuttamistoimenpiteitä vuosiksi 2025-2026. Päivittäinen toiminta vaatii n. 22 miljoonan euron vuosikatteen jo otettujen lainojen lyhennyksiin sekä laitteisiin, ajoneuvoihin ja koneisiin tarvittavien uusintainvestointien rahoittamiseen. Hyvinvointialueella ei ole lainanottovaltuuksia vuodeksi 2025, joten se voi toteuttaa vain investoinnit, joille myönnettiin lainanottovaltuudet vuodeksi 2023, sekä täyttää laitteiston, ajoneuvojen ja varusteiden uusintainvestointien vähimmäistarpeen, joka voidaan rahoittaa olemassa olevilla kassavaroilla. Vuodelle 2025 on budjetoitu 33,3 miljoonan euron ylijäämä, ja palkantarkistukset ja hinnankorotukset huomioiden on vaadittu 44 miljoonan euron säästöpakettia.

Talousarvioehdotuksen toimintatuotot ovat yhteensä 105,3 miljoonaa euroa ja toimintakustannukset yhteensä 894,4 miljoonaa euroa. Henkilöstökulut muodostavat 49 % kokonaistoimintakustannuksista ja ostopalvelut 36 %. Aineiden ja tarvikkeiden kustannukset ovat 7 % ja vuokrien 5 %. Avustukset muodostavat 2 %. Toimintatuotot ovat kasvaneet 8,3 miljoonaa euroa eli 8,5 % vuoden 2024 talousarvioon verrattuna. Tämä johtuu lähinnä asiakasmaksuasetukseen perustuvien maksutulojen korotuksista.

Henkilöstökulut ovat yhteensä 440 miljoonaa euroa. Ne sisältävät yhteensä n. 9 miljoonan euron palkantarkistukset vuodelle 2025. Lääkäripalvelujen ostoja varten on budjetoitu 12,5 miljoonaa euroa ja muun henkilöstön ostopalveluja varten 1,5 miljoonaa euroa. Henkilöstön hyvinvointiin on budjetoitu 2,5 miljoonaa euroa.

Ostopalveluja varten on budjetoitu 321,5 miljoonaa euroa, josta asiakaspalvelujen ostot muodostavat suurimman osan eli 169,9 miljoonaa euroa. Asumispalveluja ostetaan eri muodoissa ja eri asiakasryhmille 62,2 miljoonalla eurolla, kotihoitoa 9 miljoonalla, yliopistosairaaloiden hoitoa 31,9 miljoonalla ja muuta erikoissairaanhoidon 26,9 miljoonalla eurolla. Perusterveydenhuollon ostopalvelut muodostavat 7,1 miljoonaa euroa, suun terveydenhuollon miljoona euroa, eri terapioiden 2,1 miljoonaa, lastensuojelun ja perhesosiaalityön 21,2 miljoonaa euroa ja muiden sosiaalipalvelujen ostopalvelut 8,4 miljoonaa euroa.

Muista ostopalveluista voidaan mainita toiminta, joka on ulkoistettu, pääasiassa in-house-yhtiöille. Laboratoriopalveluihin on budjetoitu 19 miljoonaa euroa, IT-palveluihin 38,4 miljoonaa, siivouspalveluihin 17,5 miljoonaa ja ruokapalveluihin 16,7 miljoonaa euroa.

Aineiden ja tarvikkeiden kustannuksiin on budjetoitu 60,9 miljoonaa euroa ja niiden suurimpia menoeriä ovat hoitotarvikkeet ja apteekkitarvikkeet, 23,9 ja 18,2 miljoonaa euroa. Huoltotarvikkeiden kustannukset ovat 6 miljoonaa euroa ja niihin sisältyvät mm. sähkö, lämpö ja polttoaine 4,6 miljoonaa euroa sekä muut kiinteistöihin ja irtaimistoon liittyvät tarvikkeet.

Hyvinvointialueen vuokratkustannukset ovat yhteensä 48,9 miljoonaa euroa. Summa sisältää toimitilojen vuokrat 41 miljoonaa euroa, ja irtaimiston, tutkimuslaitteiston ja ajoneuvojen leasing-vuokrat ovat 4,9 miljoonaa euroa. Muut vuokratkustannukset ovat 3 miljoonaa euroa ja ne koskevat lähinnä vuokratekstiilejä.

Kokonaistoimintakustannukset ovat 894,4 miljoonaa euroa, mikä on 10,7 miljoonaa euroa eli 1,2 % vähemmän kuin vuoden 2024 talousarviossa. Toimintakate on 789,1 miljoonaa euroa, mikä on 18,9 miljoonaa eli 2,3 % vähemmän kuin vuoden 2024 talousarviossa. Suurin muutos ja vaikutus kokonaisuuteen on se, että valtionrahoitus on 56,4 miljoonaa euroa suurempi kuin vuonna 2024, koska se sisältää nyt ensi kertaa vuoden 2023 alijäämän oikaisun jälkeensä.

Nettorahoituskulut on budjetoitu miljoonaan euroon. Suurin osa lainoista eli 95 % jo nostettujen lainojen saldosta on kiinteäkorkoisia ja 5 % vaihtuvia. Hyvinvointialueen suurten koronnousujen riski on minimoitu siten, että niin suuri osa on sidottu kiinteisiin korkoihin korkojen ollessa vielä erittäin matalalla tasolla. Ajoittain voidaan suurempi määrä käteisvaroja sijoittaa korkeammalla korkotuotolla muutamaksi kuukaudeksi, mutta myös maksuliikennetilien korkotuotto on hyvä, etenkin kun hyvinvointialue saa koko rahoituksensa kerralla kuukausittain, minkä johdosta tilin saldo on suuri.

Hyvinvointialueen poistojen arvioidaan olevan 19,3 miljoonaa euroa jakautuneena siten, että 10 miljoonaa kohdistuu rakennuksiin, 0,7 miljoonaa kiinteisiin rakenteisiin, 4,9 miljoonaa laitteistoon, ajoneuvoihin ja kalustoon sekä 3,7 miljoonaa euroa IT-järjestelmiin.

Vuoden 2025 investointitalousarvio on jo vahvistettu ja hyväksytty hallituksessa ja valtuustossa, ja taso on hyväksytty myös ministeriöissä, vaikka vuodelle 2025 ei ole saatu lainanottovaltuuksia. Vuoden 2025 investointeihin tehdään talousarviomuutos, koska uusia rakennushankkeita varten ei saatu lainanottovaltuuksia. Vuoden 2023 investointeja varten saatuja lainanottovaltuuksia voidaan käyttää siltä osin kuin ne koskevat vuoden 2023 investointitalousarvioon sisältyneitä hankkeita. Investointisuunnitelma 2026-2029 sisältyy taloussuunnitelmaan, mutta investointisuunnitelmasta tehdään erillinen päätös, joka toimitetaan sosiaali- ja terveystieteiden ministeriölle, sisäasiainministeriölle ja valtiovarainministeriölle.

Hyvinvointialuejohtaja Kinnunen Marina

ehdottaa

- että hallitus ehdottaa, että valtuusto hyväksyy toiminta- ja taloussuunnitelman esitetystä muodosta.
- että investointimenojen aktivointiraja vahvistetaan poistosuunnitelman mukaisesti 50.000,- euroksi kiinteistöinvestointien osalta ja 15.000,- euroksi koneiden ja laitteiden osalta. Investointisuunnitelma käsitellään erikseen.
- että hallitus ehdottaa, että valtuusto hyväksyy myynnin hinnoitteluperusteet kustannusvastaavuuden pohjalta talousarvion mukaisesti.
- että valtuusto vahvistaa sitovuustasoksi kokonaistason ja toimialatason nettotoimintakulut, nettorahoituskulut ja nettoinvestointimenot. Hallitusta sitoo investointilistan jokainen kohta.
- että vuoden 2023 lainanottovaltuuksiin sisältyviä investointeja varten voidaan ottaa lainaa.
- että tilivelvollisia ovat hallituksen, jaostojen ja lautakuntien jäsenet, varajäsenet ja

esittelijät sekä hyvinvointialueen johtaja, sektori- ja resurssijohtajat, toimialajohtajat ja hyvinvointialueen muut johtavat viranhaltijat.

Päätös:

Hyvinvointialuejohtaja ehdotti, että aluehallitus hyväksyy seuraavat tekniset korjaukset ennen asian käsittelyä valtuustossa:

- Aluehallitus tekee välttämättömät muutokset talousarvioehdotukseen 2025 palveluverkosta tehtyjen päätösten perusteella.
- Uusi tieto rahoituspäätöksestä, joka on 132 000 euroa alkuperäistä ehdotusta pienempi, on myös otettava huomioon lopullisessa talousarvioehdotuksessa.

Hallituksen jäsen Katja Rajala ehdotti tekstimuutosta talousarviokirjan sivulle 7 seuraavasti:

Tavoitteet, mittarit ja toimenpiteet -taulukon kohtaan Resurssit käytetään vaikuttavasti lisätään mittari, jonka nimike on Yksikköhinta.

Toimenpiteet: Tuotetaan yksikkökohtaista kustannuslaskentaa valtiovarainministeriön tuottaman mallin mukaisesti, siinä järjestyksessä, mitä laskentamalleja julkaistaan.

Annica Haldin ja Hans-Erik Lindqvist kannattivat Rajalan ehdotusta. Aluehallitus hyväksyi tekstilisäyksen yksimielisesti.

Hallituksen jäsen David Pettersson ehdotti, että talousarvioon 2025 lisätään 16,8 miljoonaa euroa palveluasumiseen ja yleislääketieteen paikoille. Ehdotus ei saanut kannatusta, joten se raukesi.

Hallituksen jäsen Mervi Rantala ehdotti, että ympärivuorokautiseen palveluasumiseen ja yleislääketieteen paikoille lisätään 9 miljoonaa euroa, summaan sisältyy myös 200 000 euron määräraha omaishoitoon ja 100 000 euroa sosiaalihuoltolain mukaisiin kuljetuksiin. Ehdotusta kannatti Peter Sjökvist. David Pettersson kannatti ehdotusta 200 000 euro määrärahan lisäyksestä omaishoitoon ja 100 000 euron lisäyksestä sosiaalihuoltolain mukaisiin kuljetuksiin. Äänestyksessä asetettiin valmistelun ehdotus Rantalan ehdotusta vastaan niin, että valmistelun ehdotus oli Kyllä ja Rantalan ehdotus Ei. Äänestyksen jälkeen valmistelun ehdotus voitti 9 Kyllä-äänellä, kun Ei-ääniä tuli 3. Äänestysluettelo on liitteenä.

Hallitus hyväksyi täten talousarvioehdotuksen hyvinvointialuejohtajan ehdottamien teknisten lisäysten ja hallituksen jäsen Katja Rajalan ehdottaman tekstilisäyksen kanssa.

Jakelu

Aluevaltuusto 09.12.2024 § 78

6143/02.02.00/2024

Valmistelija Nystrand Lena

Lisätietoja: puhelinnumero: 044 323 1740, etunimi.sukunimi@ovph.fi

Hallitus

ehdottaa

- että valtuusto hyväksyy toiminta- ja taloussuunnitelman esitetyssä muodossa.
- että investointimenojen aktivointiraja vahvistetaan poistosuunnitelman mukaisesti 50.000,- euroksi kiinteistöinvestointien osalta ja 15.000,- euroksi koneiden ja laitteiden osalta. Investointisuunnitelma käsitellään erikseen.

- että valtuusto hyväksyy myynnin hinnoitteluperusteet kustannusvastaavuuden pohjalta talousarvion mukaisesti.
- että valtuusto vahvistaa sitovuustasoksi kokonaistason ja toimialatason nettotoimintakulut, nettorahoituskulut ja nettoinvestointimenot. Hallitusta sitoo investointilistan jokainen kohta.
- että vuoden 2023 lainanottovaltuuksiin sisältyviä investointeja varten voidaan ottaa lainaa.
- että tilivelvollisia ovat hallituksen, jaostojen ja lautakuntien jäsenet, varajäsenet ja esittelijät sekä hyvinvointialueen johtaja, sektori- ja resurssijohtajat, toimialajohtajat ja hyvinvointialueen muut johtavat viranhaltijat.

Päätös:

Käsittely aloitettiin hyvinvointialuejohtajan ja hallituksen puheenjohtajan puheenvuoroilla vuoden 2025 talousarvioehdotuksesta. Sen jälkeen pidettiin ryhmäpuheenvuorot.

Valtuutettu Tomi Kaunismäki (KD) ehdotti ryhmäpuheenvuorossa, että vuoden 2025 talousarvioon lisätään 16,8 miljoonaa euroa palveluasumista ja yleislääketieteen paikkoja varten.

Valtuutettu Mervi Rantala (SDP) ehdotti yleiskeskustelun aikana seuraavaa lisäystä vuoden 2025 talousarvioehdotukseen:

8 700 000 euroa ympärivuorokautiseen palveluasumiseen ja yleislääketieteen paikkoihin
200 000 euroa omaishoitoon

100 000 euroa sosiaalihuoltolain nojalla myönnettäviin kuljetuksiin

Sen jälkeen valtuutettu Gunilla Jusslin (RKP) ehdotti, että vuoden 2025 talousarvioehdotukseen lisätään 900 000 euroa sairaalapalveluja varten, jotta Vöyrin yleislääketieteen osasto voi jatkaa toimintaansa. Valtuutettu Ann-Britt Backull kannatti ehdotusta.

RKP pyysi sen jälkeen neuvottelutaukoa. Pidettiin neuvottelutauko klo 13.20-13.32. Tauon jälkeen valtuutetut Anderas Hjulfors ja Heimo Hokkanen ilmoittivat kannattavansa Tomi Kaunismäen ehdotusta.

Valtuutetut Andreas Hjulfors, Lotta Alhonnoro, Helinä Sipinen ja Sari Ala-Heikkilä kannattivat Mervi Rantalan ehdotusta.

Valtuutettu Harri Moisio teki keskustelun aikana seuraavat muutosehdotukset:

- maksutuottojen budjetoitu korotus puolitetaan noin 10 miljoonasta eurosta 5 miljoonaan euroon

- sosiaali- ja terveyskeskuksen toimialalle merkitään 2 500 käyntiä suoritteena Kaskisten osalta

- Pörtehemmet ja Mariakoti säilytetään ja talousarvioon lisätään 2 650 M€:n määräraha. Ehdotukset eivät saaneet kannatusta, joten ne raukesivat.

Valtuutettu Johanna Borg ehdotti 1 miljoonan euron korotusta Pörtehemmetin (650 000 euroa) ja Mariakodin (350 000 euroa) toimintaa varten vuodelle 2025. Ehdotus ei saanut kannatusta, joten se raukesi.

Puheenjohtaja totesi, että kolmea muutosehdotusta oli kannatettu, ja kehotti ehdotusten tekijöitä tarkentamaan, mille toimialoille ehdotetut talousarviomäärärahat kohdennettaisiin, koska talousarvio käsitellään toimialoittain.

Kristillisdemokraattien ehdotusta tarkennettiin seuraavasti: sairaalapalvelujen toimialan yleislääketieteen osastoille ehdotetaan 3,9 miljoonan euron määrärahaa, loppua 12,9 miljoonan euron määrärahaa ehdotetaan koti- ja asumispalvelujen toimialalle jaettuna ostopalveluihin 7,4 miljoonaa euroa ja omaan toimintaan 5,5 miljoonaa euroa.

Valtuutettu Rantalan ehdotusta tarkennettiin seuraavasti: sairaalapalvelujen toimialan

yleislääketieteen osastoille ehdotetaan 1,085 miljoonaa euroa. Tämä merkitsee sitä, että Vöyrin ja Kristiinankaupungin yleislääketieteen osastoilta vähennetään kummaltakin vain 5 paikkaa. Loppuja 7 615 000 euron + 300 000 euron määrärahoja = 7,915 miljoonaa euroa ehdotetaan koti- ja asumispalvelujen toimialalle. Korotus mahdollistaa sen, että Pörtehemmetistä ja Mariakodista vähennetään kummastakin vain 5 paikkaa ja että keskisen alueen ostopaikkojen määrää ei vähennetä. Summa käsittää myös 200 000 euroa omaishoitoa varten ja 100 000 euroa sosiaalihuoltolain nojalla myönnettäviä kuljetuksia varten.

Valtuutettu Jusslinin ehdotus 900 000 eurosta kohdennetaan kokonaan sairaalapalvelujen toimialan yleislääketieteen osastoille.

Talousarvioehdotuksen 2025 yksityiskohtainen käsittely:

Luvut 1 ja 2 hyväksyttiin ilman muutoksia

Luku 3 hyväksyttiin ilman muutoksia

Luku 4.1 Asiakas- ja resurssikeskus

Valtuutettu Rebecca Åkers ehdotti, että sivulla 29 mainitun riskin "Resurssit eivät riitä, esihenkilöt ja työntekijät kuormittuvat" kohtaan sisällytetään seuraava toimenpide: "Tiimityöskentely vastuun ja työtehtävien jakamiseksi sekä vertaistuen edistämiseksi". Valtuutettu Sari Ala-Heikkilä kannatti ehdotusta ja valtuusto hyväksyi sen yksimielisesti.

Luku 4.2 Koti- ja asumispalvelut

Hyväksyttiin äänestysten jälkeen.

Valtuusto toimitti kaksi äänestystä talousarviomäärärahojen korottamisesta.

Ensimmäisessä äänestyksessä kristillisdemokraattien ehdotus 12,9 miljoonan euron korotuksesta ja hallituksen ehdotus asetettiin vastakkain siten, että hallituksen ehdotus oli Jaa ja Kaunismäen/KD:n ehdotus Ei. Äänestyksessä hallituksen ehdotus voitti äänin 39 Jaa – 6 Ei, 9 valtuutettua jätti äänestämättä. Äänestysluettelo liitteenä.

Toisessa äänestyksessä Rantalan ehdotus 7,915 miljoonan euron korotuksesta ja hallituksen ehdotus asetettiin vastakkain siten, että hallituksen ehdotus oli Jaa ja Rantalan/SDP:n ehdotus Ei. Äänestyksessä hallituksen ehdotus voitti äänin 37 Jaa – 15 Ei, 2 valtuutettua jätti äänestämättä. Äänestysluettelo liitteenä.

Luku 4.3 Kuntoutus ja psykososiaaliset palvelut hyväksyttiin ilman muutoksia.

Luku 4.4 Sosiaali- ja terveyskeskus hyväksyttiin ilman muutoksia.

Luku 4.5 Sairaalapalvelut

Hyväksyttiin äänestysten jälkeen.

Valtuusto toimitti kolme äänestystä talousarviomäärärahojen korottamisesta.

Ensimmäisessä äänestyksessä kristillisdemokraattien ehdotus 3,9 miljoonan euron korotuksesta yleislääketieteen osastoja varten ja hallituksen ehdotus asetettiin vastakkain siten, että hallituksen ehdotus oli Jaa ja Kaunismäen/KD:n ehdotus Ei. Äänestyksessä hallituksen ehdotus voitti äänin 39 Jaa - 7 Ei, 9 valtuutettua jätti äänestämättä. Äänestysluettelo liitteenä.

Toisessa äänestyksessä Rantalan ehdotus 1,085 miljoonan euron korotuksesta yleislääketieteen osastoja varten ja hallituksen ehdotus asetettiin vastakkain siten, että hallituksen ehdotus oli Jaa ja Rantalan/SDP:n ehdotus Ei. Äänestyksessä hallituksen ehdotus voitti äänin 36 Jaa – 16 Ei, 2 valtuutettua jätti äänestämättä. Äänestysluettelo liitteenä.

Kolmannessa äänestyksessä Jusslinin ehdotus 0,9 miljoonan euron korotuksesta Vöyrin yleislääketieteen osastoa varten ja hallituksen ehdotus asetettiin vastakkain siten, että hallituksen ehdotus oli Jaa ja Jusslinin ehdotus Ei. Äänestyksessä hallituksen ehdotus

voitti äänin 36 Jaa – 8 Ei, 11 valtuutettua jätti äänestämättä. Äänestysluettelo liitteenä.

Luku 4.6 Aluehallinto hyväksyttiin sillä muutoksella, että henkilöstöstrategiassa mainittujen mittarien tavoiteluvut ovat siinä asetettujen tavoitteiden mukaiset.

Luku 4.7 Asiakas- ja potilasturvallisuuskeskus hyväksyttiin ilman muutoksia.

Luku 4.8 Pelastuslaitos hyväksyttiin ilman muutoksia.

Luku 4.9 hyväksyttiin ilman muutoksia.

Ehdotus vuoden 2025 talousarvioksi sekä toiminta- ja taloussuunnitelmaksi hyväksyttiin siten ilman numeromuutoksia sekä muutamin pienin tekstimuutoksin ja -lisäyksin.

Valtuutettu Mervi Rantala ilmoitti eriävän mielipiteen pöytäkirjaan.

Jakelu